

TORONTÁI

Ára: Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Vel Bečkerek, Obiljeva (Zápolya) u 1
75
Telefonszámok:
Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 2:
Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bečkerek
para

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő:
Dr. MARA JENŐ

Az előfizetés ára:
Egész évre 180 D | Negyedévre 45 D
Félévre 90 D | Havonta 15 D
Hirdetések díjszabás szerint
Megjelenik naponta délben

Ára:
75
para

Harc után.

A választások lezajlottak, a nagy harcnak vége, ma-holnap újból megkezdődhetik a parlament munkája. A radikális-párt főlényes győzelme uralja még a kedélyeket, de a győzelmi márnak széjjel kell oszlania és meg kell találni a reális lehetőségeket, amelyek alapján az új parlament munkaképességét biztosítani lehet. A választások kimeneteléről sokat lehetne beszélni és nekünk, magyaroknak, kötelességünk is újból és újból rámutatni arra, hogy a szűkre szabott választói jog keretén belül az urnákhoz jutott magyarsági töredék itt is politikai érettségéről tett tanúságot és szavazatával az ország konszolidációját szolgálta, bizonyosságot téve amellett, hogy felforgató, szélsőséges irányzatok a magyarság támogatására sohasem számíthatnak. Amit mi igazunk tudatában ismételt hangoztattunk, ezúttal is beigazolódt: a magyarság józan belátása, ösztönös ítélőképessége oly etikai értékei ennek az országnak, amelyről az állam le nem mondhat s amelyet valódi sulya szerint kellett volna az illetékes tényezőknek értékelniük, mielőtt még valóra váltották azt a helyzetet, hogy a magyarság zöme értékes szavazatával az urnák elé nem járulhatott. Hisszük és reméljük azonban, hogy ezentul illetékes helyen végre belátják azt a végzetes tévedést, a melyben a magyarság szándékai, állásfoglalása és elhelyezkedése tekintetében eddig voltak s hogy a közélet országutján végre megtalálják azt a magyarságot, amely immár ötödik éve követeli bebocsátását a közös munka műhelyébe.

A magyarság képviselői nélkül összeülő parlament **tapogatódzva és óvatosan** most keresi meg működésének lehetőségeit. A Radityék felé való orientálódás épp oly sulyos kérdés elé állítja a kormányt, mint a megfogatkozott demokratapárttal való esetleges megegyezés, vagy az összetalálkozás lényegesen más elveket valló, egyéb kisebbségi csoportokkal. Ariadne fonala ezúttal is a sok vihart látott, tapasztalt kormányelnök kezében van és a radikálisok körében erősen bizakodnak benne, hogy Pasity politikai tanultsága ezúttal is megtalálja a labirintusból kifelé vezető utat. Ezzel azonban az annyira áhított, igazi konszolidáció még nem következett be. Az újonnan összeülő törvényhozásnak a szó teljes értelmében teremtő munkát kell végeznie, le kell raknia a belső béke biztos talpköveit és a kormányzás számos, végzetesen elhanyagolt területén új fejlődést, új virágzást kell inaugurálnia, mert enélkül a politikai élet még oly teljes lüktetése mellett is az ország kereskedelme, jogszol-

gáltatása, ipara feltartóztatlanul tovább rohan lefelé a hanyatlás lejtőjén.

Azok között, akikre az alkotás munkájában teljes megnyugvással lehet számítani, a magyarság örömmel látja a német-párt tekintélyes számban megválasztott képviselőit. Minden erőszakosan létesített bajkeverésen és félreértésen túl a magyarság kezdetől fogva sorsának osztályosát látta a németységben és ez a közös sors gyöngye emberi szándékokat legyűrve, egyazon ösvényre kell, hogy vezesse a két legnagyobb nemzetiségi pártot. Nem kételkedünk benne, hogy a németség képviselői valóban át vannak hatva küldetésük különleges voltától s

hogy valóban szószóli lesznek a többi nemzetiségek s így a magyarság jogainak is, akik ezúttal, saját hibájukon kívül, parlamenti képviselőnek még nem juthattak. Nem is lehet ez másképpen. A németség ugyanazon jogokért küzd, mint a magyarság és a németség képviselői tisztában vannak azzal, hogy saját testvéreik boldogulása párhuzamosan halad a magyarság előrelépésével s hogy a mi balszerencsénk az övékét is jelenti.

A parlament most építi ki az ország jövőjét s a magyarság egyelőre csak a néző tehetetlen szerepében várja az új, a szebb napok felvirradását.

Zagreba kell jönniök! — mondja Radics Stepan.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, márc. 23.

Azok a politikai pártok, amelyek az ideai választásokból vesztesen kerültek ki, most kutatják vereségük okát. Így a többek között a demokraták is ezzel a kérdéssel foglalkoztak, miután a demokratákat érte a legérzékenyebben a vereség. Politikai körök véleménye szerint a demokraták legalább 15–16 mandátumot veszítettek az idén. A vereség főokául azt tudják, hogy a demokratapárt több helyen, így a subotici, felsőbánati kerületben két listával lépett föl.

A demokratapárt főbizottsága éppen emiatt már a legközelebbi időben főbizottsági ülést hív egybe és ezen megvizsgálja ezt az ügyet és ha a párt érdeke úgy kívánja, kizárja a pártból mindazokat akik okozói voltak a vereségnek, illetve akik külön listával felléptek és ilyenformán megsértették a pártfegyelmet.

A földmives-párt, amely valamennyi párt között a legérzékenyebb vereséget szenvedte, ugyancsak vizsgálat tárgyává tette vereségének okát. Szerintük a párt vereségének főokát a faji viszonyok kiélesedésében látják, amely azonban le fog higgadni, úgy hogy a

földmives-pártok tovább folytatják megkezdett munkájukat és remélik, hogy propagandájuk a jövő választásokon eredményes lesz. A földmives-párt egyúttal cáfolja, mintha a demokratákkal szövetségre léptek volna.

Beogradban mindinkább nagyobb érdeklődést vált ki most már az, hogy az egyes ellenzéki csoportok milyen állást foglalnak el a kormánnyal szemben. A kormány maga is élénk figyelemmel és érdeklődéssel kíséri a fejleményeket. A tegnapi tartott minisztertanácson is szóba került ez a kérdés, továbbá a választások eredménye, amelynek Horvátországot illető részéről Csinity zagrebi kormánybiztos referált.

Parlamenti körökben beszéltek, hogy Pasity elhatározta, hogy érintkezésbe lép az összes parlamenti frakciókkal, azok felfogásának ki- puhatolására. Egyes információk szerint a radikálisok már föl is szólították a demokratákat, hogy nevezzék meg a delegátusukat az egyezkedő tárgyalások megkezdéséhez, hogy a parlament eredményes működését biztosítani lehessen. Egy párt sem adott azonban eddig olyan nyilatkozatot, amely a radikális-párt felfogását az együttmű-

ködésről fedhetné. Egyedül Radity Stepan tett eddig több olyan hirlapi nyilatkozatot, amely a jövő kibontakozást megvilágítja. A zagrebi „Novosti” mai számában Radity egy intervjú kapcsán azt állítja, hogy biztos forrásból úgy értesül, hogy a radikálisok és a demokraták egy koalíció létesítésén dolgoznak.

Ebben az esetben — mondja Radity, oly taktikát léptetünk életbe, amely új választásokhoz fog vezetni. Ha a radikálisok velünk akarnak tárgyalni és velünk keresnek megegyezést, így Zagrebba kell jönniök és ott kell megkezdniök azokat a tárgyalásokat, amelyeket Beogradban legfeljebb befejezni lehet. Mi Beogradba nem megyünk, miután ebben az esetben azt mondanák, hogy csak a miniszteri tárcák esábitottak oda bennünket.

Illetékes helyen úgy vélik, hogy legkésőbb április elejéig tisztázódni fog a ma még zavaros helyzet.

A szerény olaszok.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, márc. 23.

Susakról jelentik: Az SHS bizottság a tegnapi napon megvitatta az olasz delegációnak a Baross- és Delta-kikötőnek közös használatáról és vezetéséről szóló határozatát. A szerb delegátusok éles kritika tárgyává tették az olasz javaslatot, mert olyan kitételeket tartalmaznak, amely még a tárgyalások megkezdését is kizárják. Az SHS bizottság felháborodással utasította vissza az előterjesztett tervet, mert olyan ügyekről is intézkedik, amely egyáltalában nem esik olasz hatáskör alá.

Az olaszok által javasolt konzorcium egy új független jellegű területet venne birtokába, amely külön törvényekkel és külön közigazgatási hatósággal rendelkezne. Erőről a területről le kellene mondani az SHS államnak, amire pedig semmiesetre sem hajlandó a kormány.

Az SHS bizottság határozott állásfoglalására az olasz delegáció ígéretet tett, hogy módosítani fogja javaslatát.

A török ellenjavaslatokat külön bizottságok tárgyalják.

London, márc. 23.

A török ellenjavaslatok tárgyalására külön bizottságokat neveztek ki, amelyek elkülönítve fogják tárgyalni a jogi, politikai és pénzügyi kérdéseket. Ezen célból Harringtont Konstantinápolyba várják. Konstantinápoly fokozatos kiürítésére vonatkozóan külön egyezményt készítenek elő.

TÖZSDE

Március 23.

Beograd. (Zárlat.) London 460, Páris 650, Newyork 9760, Genf 1805, Milano 470, Prága 291, Berlin 047, Wien 01367, Bukarest 4675, Szófia 63, Budapest 215.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 00260, Hollandia 21350, Newyork 540-75, Lon-

don 2540, Páris 3645, Milano 2640, Prága 1605, Budapest 010, Beograd 55250, Bukarest —, Varsó 00130, Wien 0007525, bélyegzett 00076.

Budapest. (Zárlat.) Amsterdam 1700—1750, Beograd 44—46, Berlin 20—22, Lei 19—21, London 20000—20600, Milano 210—218, Newyork 4300—4400, Páris 280—290, Prága 127—133, Varsó 10—11, Wien 600—625, Zürich 800—830, Napoleon 16000.

Végleges határozat a pótválasztások ügyében.

— A „Torontál” tudósítójától. —
Beeskerek, márc. 24.

A legutóbbi napokban olyan hírek kerültek forgalomba, mintha Potpráyon és Kustiljon rendelkezésesen folyt volna le a választások és emiatt pótválasztás kiírása vált szükségessé.

A megyeházára tegnap érkezett meg a panesevői törvényszék határozata, amely erélyesen rácafol ezekre a hírekre. A törvényszék döntése szerint Délbánságban — mint már tegnapi számunkban jeleztük — esupán Debeljácsán és Ovcán lesz pótválasztás. A két község lakossága a mai nap folyamán leadja szavazatát.

Bethlen erélyes kézzel fogja a kormányt.

A „Torontál” tudósítójának távirata.
Budapest, márc. 23.

A miniszterelnök a nemzetgyűlés ülésének megkezdése előtt a házelnök szobájában az ellenzéki pártvezetőség megbizottáival, Rassay, Pakots, Gieswein, Peier és Farkas képviselőkkel tanácskozott, akik a miniszterelnököt minden oldalról informálták. Bethlen a tanácskozás határozataként kijelentette, hogy minden rendbontással szemben a kormány a legerélyesebben áll és ha a politikát még egyszer bármilyen formában kiviszik az utcára, a kormány kihirdeti a statáriumot.

A franciáknak Poincaré nem elég tu/só.

A „Torontál” tudósítójának távirata.
Páris, márc. 23.

A „Vossische Zeitung” szerint a párisi szélső nacionalista körökben nagy a felháborodás Franciaország azon törekvései miatt, hogy a németekkel minél hamarabb tárgyalásokra kerüljön a sor. A szélső, nacionalista sajtó Millerandot, Poincarét azzal vádolja, hogy valóságosan futnak a németek után, kérve őket, hogy a tárgyalások megkezdésére adjanak módot.

Az ukránok a lengyelek ellen.

A „Torontál” tudósítójának távirata.
Lemberg, márc. 23.

Az ukránok a lengyel elnyomás ellen óriási tüntetést rendeztek, amelyen mintegy 20 ezer ember vett részt. A vezérszónok Romanesuk, az országgyűlés volt alelnöke volt, aki proklamációt olvasott föl, amelyben felszólította az ukránokat, hogy lépjenek be a lengyel hadseregbe, hogy így fegyvert szerezzenek és azt felhasználhassák a lengyelek ellen. A nagy izgalom miatt a rendőrség közbelépett, hogy az izgatásnak véget vessen, mire összeütközés támadt, amelyben nyolc rendőrt súlyosan megsebesült. Több embert a rendőrség letartóztatott.

Uj puccs készült Németországban

— A „Torontál” tudósítójának távirata. —

Berlin, márc. 23.

A kormány messzeágazó összeesküvést fedezett föl, amelynek élén Rosbach, szolgálaton kívüli főhadnagy állott. Rosbach lakásán és a német nemzeti-párt irodáiban tartott rendőri házkutatás terjedelmes bizonyító anyagot derített föl. Az összeesküvők a Kapp-féle puccshoz hasonlóan, a német birodalmi és a porosz államkormány eltávolítását, a szociálista minisztereknek esetleg merényletek útján való elpusztítását, a birodalmi gyűlés és a porosz országgyűlés szétkergetését, a weimari alkotmány hatályon kívül való

helyezését határozta el. Célul a nemzeti szociálisták diktatúrájának felállítását tüzték ki. A vezérek már mozgósították az egész német nemzeti és szociálista tábort és kidolgozták a Berlin elleni felvonulás tervét. A birodalmi kormány mindent megtett, hogy az államesinyre irányuló törekvést a legerélyesebben elfojtsa. A francia kormány ezekről az erőszakos tervekről pontosan értesült. Német részről azt tartják, hogy a franciák az államesiny megkísérlése esetén megvalósítják a Berlinbe való bevonulás régi tervét.

A Bánság a vámtarifa megváltoztatását javasolja.

Részben vámemelést, részben csökkentést kér. — A honi ipar védelme előtérben — Mikor készül el az új tarifa.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 24.

A kereskedelemügyi miniszter felszólította az összes kereskedelmi és iparkamarákat, hogy a vámtételek szabályozására, illetve megváltoztatására adják be véleményüket, miután a vámtarifa kérdését most már véglegesen tisztázzák.

A beeskereki kereskedelmi és iparkamara tegnap délutáni ülésén foglalkozott ezzel a kérdéssel és javaslatot készített el, amelyet a kereskedelemügyi minisztériumhoz fog felterjeszteni. A gyűlés abból a pontból indult ki határozatának meghozatalánál, hogy a kereskedelemügyi minisztérium nem zárkózik el azon cikkektől, amelyek a vámtételek leszállítását kérték, amelyek a beeskereki kamara a vámtételek leszállítását kérte, viszont azokra az árukra, amelyeket belföldön megfelelő mennyiségben gyártanak, a vám felemelését kívánják. Az értekezleten egyúttal megjelölték a bánsági ipari produktumokat, amelyek a szükségletet fedezik, ezek: Sör, férfikalap, cipő, eszma, nyerges áru, vessző-

kosár, vessző-butorok, rendes butorok, rézbográcok, szeszfőzde-kazánok, mozsarak, cukorka, ásványvíz, cement és cementáru, koesi- és cipőkenőcs, kötőzsing, szalmakalap, talpbőr, cipőfelsőrész, faekék, szögek, karton, aeternit-pala és végül rézöntvények. A felsorolt cikkek közül ellátják a belföldi fogyasztást s így a honi ipar fejlesztése érdekében célszerűnek találta a gyűlés az említett árukra a vám felemelését kérni.

Egyúttal javasolta, hogy az alábbi belföldi cikkekre adja meg az exportálás lehetőségét. Ezek: örmények, gabonaneműek, téglák és cserép (bár egyelőre az egész termelésre a belföldnek van szüksége) nyers- és kidolgozott bőr, térszta és makaróni, zsír, bor, szalonna, kolbász, száizami, füstölt kolbászfélék, szmirna- és perzsaszőnyegek, tyilimek, gyertya, keményítő és gyógy-növény.

A gyűlés határozatát továbbították a kereskedelemügyi minisztériumhoz, amely az ország minden területéről beérkező javaslatok alapján dönt a vámtarifa megváltoztatása felett.

Svärdström Valborg hangversenye.

Beeskerek, márc. 24.

Az eseményekben és sikerekben gazdag beeskereki hangversenyidénynek méltó befejezése volt Svärdström dalestélye. Közel tizenkét év elmúltával láttuk viszont Svärdströmet, a „svéd csalóányt”, amely jelzővel őt az egész világon becézték. Svärdström, akit hosszú ideig a világ legkiválóbb dalénekesnőjének tartottak s kinek valamikor gyönyörű hangját megkoptatta ugyan az idő, de iskolázottsága s előadó művészete semmit sem veszített, ma is az a vonzó, szimpátiikus énekesnő, aki mindenkor meg tudja nyerni hallgatósága szívét.

Műsorán svéd és német zenevezérek dalai szerepeltek. Akiket tizenkét év előtt meghódított művészetének s akkor még páratlanul csengő hangjának varázsa, azok ma

sem csalódtak benne. Legnagyobb sikerét Brahms: Immer leiser wird mein Schlummer, valamint Schubert: Erlkönig-jével aratta. A „Peer Gynt” Solveig dala után percekig zugott a fergeteges taps s ő számos ráadással hálálta meg a közönség meleg ünneplését. És itt külön ki kell emelnünk az Echo leheletszerű finomsággal előadott dalát, melyet a művésznő maga kísért s mely még az ő elismerten legnagyobb művészetének is csuespontját jelenti.

A színház nem volt annyira telt, mint ahogy azt Svärdström művészete megérdemelte volna, de lelkes hangulat fűtötte a színháznak erre ugyancsak ráutalt temperaturáját.

* Állandó méhivásár a „Vajdasági Méhészeti Lapokban” Stari Becej, Csarnojevityeva-u. 16. Előfizetési díj egy negyedévre 20 dinár.

HIREK

Mária skót királynő hagyatékát árverezték. Londonból jelentik: Tegnap egy igen érdekes aukció folyt le Londonban, amelyen a verpadon meghalt Mária skót királynő emléktárgyai kerültek eladásra. A nagyszámban megjelent vásárlók között igen elkeseredett vetélkedés folyt le a királynő órájáért, amelyet az utolsó éjszakáján ajándékozott oda a börtönőrnek.

A nagy Janek halála. Budapestről jelentik: A furnak a múltban nagy alakját, Janek Ferenc zsokéti a rendőrség le akarta tartóztatni, mert azzal vádolták, hogy egy öt-száz ezer korona értékű bundát ellopott. Janek egy óvatlan pillanatban a letartóztatására megjelent detektív elől lengrott az emeletről és szörnyethalt.

Egyházzenei műsor. Virágvasárnap: 10 órakor d. e. a barkaszentelésnél: „Hosanna filio Dávid”, „Sanctus” és „Pueri Hebrarorum” Leitner-től, 4 szólamu vegyeskar a capella. Mise: Polczer-től. A Passio turbái: 4 szólamu vegyeskar Leitner-től. Offertorium: „Improperium” choraliter. — Nagyszombat d. u. 3 órakor: Lamentációk, „Miserere” Weninger-től. — Nagycsütörtökön d. e. 9 órakor: Mise Polczer-től, „Christus factus est” „Dextera Domini” choraliter. A szent áldozáshoz: „Neked ó Jézus”, „Jesus Die leb' ich”, a szentségátvitelre: Szent vagy, Heilig, népének. Délután 3 órakor mint szerdán.

Műkedvelő előadás a Városi Színházban. A beeskereki önkéntes tűzoltó-testület műkedvelő gárdája ma szombaton és holnap vasárnap este nyolc órai kezdettel Drégely Gábornak pályanyertes vígjátékát: „A kis-asszony férjét” adja elő a Városi színházban. A rendezés munkáját Ripka Imre karmester végzi. A szereplők legfőbbje régi, tehetséges műkedvelő, akik bizonyára ezuttal is élvezetes estét szereznek a közönségnek. Jegyek elővételben Almássy könyvkereskedésében és vasárnap délelőtt 9 órától a színházi pénztárnál kaphatók.

A lapp föld régi kutatója. Stockholmól jelentik: Az a tudományos orosz bizottság, amelyet a lapp-föld felkutatására küldöttek volt ki, tegnap visszaérkezett expedíciójából. A Kola-félszigeten a bizottság igen érdekes, előrehaladott kultúra emlékeit találta, amelyek erősen hasonlítanak az egyiptomiak kulturájához. Az expedíció a többek között óriási kövekből összerakott sirt fedezett föl, amely az egyiptomi piramisokhoz hasonló.

Városi jódos gyógyfürdő

Novi Sad 1710

Pansio rendszer. — Kitérő ellátás és szobák — Iszapkezelések, sósfürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarclampa, diatherma és villamos kezelések. Állandó fürdőorvos. Nyitva egész évben. Téli kúra.

Avramity gitáros dalestálya. Avramity Budimil, akit nyilvános szerepléseiről jól ismer a becskerek-i közönség, hétfőn este fél 9 órakor gitáros dalestélyt rendez a Kaszinó éttermében. A gazdag műsoron szerb, magyar és német számok váltakozva szerepelnek. Avramity eddigi nagy és megérdemelt sikerei garanciát nyújtanak arra nézve, hogy ezután is dalaiban művészi értéket kapunk.

Megkezdődött a husvéti nagy kalapvásár Bukovác István divatruházában. Női szalmakalapok a legújabb modellek szerint megérkeztek. Férfi- és gyermekkalapokban legdusabb választék, valamint az összes női- és férfi-divatekkekben. Bámulatos jutányos árak.

Simmibaba-kiállítás. A vrsaci zsidó leányegyesület vasárnap, f. hó 25-én délelőtt 11—1 óráig és délután 2—4 óráig simmibaba-kiállítást rendez a Vojvodina (Rózsa) különtermében. A kiállításon sok Vrsacon készült művészi kivitelű simmibabát fognak bemutatni. Belépő-díj a felnőttek részére tíz dinár, gyermekeknek öt dinár. A bevételt a külföldön tanuló egyetemi hallgatók segélyezésére fordítják.

Ingyenes mozielőadás. A világhírű Corvin filmgyár remekműve, báró Eötvös József hallhatatlan költeménye, a Megfagyott gyermek folyó hó 26-ikán (hétfőn) este fél hét és fél kilenc órakor kerül bemutatásra a methodista színházban. (Veresmartiova-u. 13. szám.) Belépő-díj nincs. Az előadáson mindenkit szívesen látnak.

Gyengeség? Rossz alvás? Idegesség? Munkakedvetlenség? Gyakran keresik fel különféle fájdalmak? Ilyen rossz napokban igazi jó barát a Feller-féle Elsáfluid. Lemosásoknál és borogatásoknál jó szolgálatokat tesz, ugyancsak mint száj-, fog- és bőrpolvoszer is. Erősebb, kiadósabb és hatékonyabb mint a sóborszesz. Csomagolással és portóval együtt 3 duplaüveg vagy 1 speciális üveg 24 dinár, 36 duplaüveg vagy 12 speciális üveg 208 dinár és 5% felár. Szétküldi: Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Centrale 202. sz. Hrvatska.

A „Kadima” táncdelutánja Hosszu szünet után, amelynek a terem lefoglaltsága volt az oka, a Kadima sportegyesület újra megkezdte táncdelutánjait. A legközelebbi táncdelután holnap, vasárnap délután öt órai kezdettel lesz a Vojvodina (Rózsa) különtermében. Az eddigi nagy sikerek után itélve, ezúttal is nagy érdeklődés mellett fog lefolyni a táncdelután.

Átutalásokat és csekkkiírásokat — a fennálló miniszteri rendeletek értelmében — Wien, Prága, Budapest, Berlin Temesvár valamint a többi összes külföldi piacokra, továbbá exportörök részére valutabiztosításokat legjutányosabban eszközöl a Nagybecskerek-i Takarékpénztár, Veliki Beeskerek, Koronaszálló épület. Telefon: Pénztár 16. Vezérigazgató 52.

Férfi- és gyermekkalapok a legdusább árban csakis Andrez A. kalaposmesternél kaphatók. Férfi és női szalma- és nemezkalapok átállítását és festését a legújabb divat szerint gyorsan és pontosan eszközöli.

Bonyodalom egy lóeladás körül.

Büntető főtárgyalás a becskerek-i törvényszéken.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 24.

A két hétig tartó szünet óta tegnap délelőtt tartotta első büntető-tárgyalását a becskerek-i törvényszék büntető tanácsa. A vádlottak padján Miloszavljevity Radivoj nyugalmazott kapitány ült, akit az ügyészség sikkasztással vádolt.

A vádirat szerint Szimity Radimir nyug. lovaskapitány átadta Miloszavljevitynek két lovát azzal a feltétellel, hogy Beeskereken vevőt talál rajuk és azután értesíti őt, hogy az üzlet megkötése végett Beeskerekre jöjjön. Miloszavljevity csak nagy utánjárással — saját bevallása szerint három hónap múlva — tudta a lovakat értékesíteni. A lovakat tízezer dinárért adta el a helybeli cukorgyárnak, oly feltétellel, hogy negyven napon belül visszaveszi, ha azok nem felelőnek meg. Időközben Szimity ötezer dinárt kért, Miloszavljevity megígérte neki, hogy személyesen leviszi Beogradba és átadja a kivánt összeget. Miloszavljevitynek ezután Vrsacra kellett utaznia s amikor visszatért Beeskerekre, a rendőrség letartóztatta.

A vádlott a váddal szemben azt vallja, hogy a lovakat nem közvetítésre vette át, hanem eladásra. Az ellátást nem ingyen vállalta, hanem úgy, hogy később megtérítik neki. Kijelentette, hogy három hónapon át ápoltatta, etette a lovakat s csak fenntartással tudta eladni a cukorgyárnak. Miloszavljevity elmon-

dotta, hogy utólagosan meg akarta adni a tízezer dinárt — költségeinek levonásával, — Szimity azonban nem fogadta el.

Szimity Radimir beogradi nyugalmazott lovaskapitány kihallgatására került ezután a sor. Szimity elmondta, hogy csak közvetítésre adta oda a lovakat, az eladási jogot pedig magának tartotta fenn. Amikor a kérdéses időben Beeskerekre jött, sem a lovakat, sem Miloszavljevityt nem találta. Mivel Miloszavljevity Kolakovity Danilo becskerek-i tisztviselő előtt kijelentette, hogy a lovakat eladta, neki viszont azt üzenté, hogy a vétel még nem történt meg, fejeletést tett ellene a rendőrségen.

A bíróság ezután a cukorgyár megbízottját, Jánossy Pétert hallgatta ki, aki azt vallotta, hogy a lovakat nem vásárolta fenntartással, hanem véglegesen, így tehát nem állhat fenn Miloszavljevity állítása. A tanács Bajalovity Momesilo komeszár, Kolakovity Danilo pénzügyi tisztviselő, Ility Dusan és Grün Zorán tanuk vallomásának jegyzőkönyvébe vétele után ítélethozatalra vonult vissza.

Déltájban hirdette ki a büntető tanács a határozatát mely szerint Miloszavljevity Radivojt sikkasztás büntetésében bűnösnek mondja ki és ezért elítélte egy évi börtönrre és három évi politikai jogvesztésre. Az elítélt felmentés, az ügyész pedig sulyosbítás végett fellebbezett.

Sport

A Kadima vezetősége felkéri mindazokat a hazenajátékosokat, akik a „Kadima” hazena csapatában játszani óhajtanak, hogy jelenjenek meg vasárnap délután három órakor a Vojvodina (Rózsa) különtermében megbeszélés végett.

Szezonnyitó mérkőzés. A Zseljez-nicsarszki sportklub vasárnap délután három és fél órakor tartja szezonnyitó mérkőzését a Slavija sportegyesülettel. A mérkőzésen, amely a vásártéri telepen lesz, szünetek közben a vasutas zenekar hangversenyeznek. A match iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg. Ülőhelyről gondoskodott a vezetőség.

Leküzdötték a Bácságban a tifuszjárványt.

Fekete himlő egy délbánsági községben.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 24.

Bácság egészségügyi helyzetében erős javulás állott be. A múlt hónapokban nagy mértékben pusztított járványok megszűntek vagy oly elenyésző esekély számban fordulnak elő a megbetegedések, hogy nem haladják túl a normális átlagot. Különösen a tifusz apadt le erősen. Az életbeléptetett gyors egészségügyi intézkedések lehetetlenné tették a borzalmas betegség továbbterjedését és rövidesen teljesen ártalmatlanná vált.

A legutolsó hét statisztikája szerint mindössze két tifuszbeteg van a Bácság egész területén ami oly elenyésző szám, hogy eltörpül a rendes, átlagos létszám mellett is. A spanyoljárvány, amely a korábbi években oly félelmetesnek bizonyult, — mintha teljesen kivették volna a mérgefogat — alig adott magáról életjelt. A vidéki és helybeli orvosok mindössze egy esetet jelentettek s erről sem bizonyos, hogy vajjon tényleges spanyolban szenved, vagy pedig csak erős influenza esete forog fenn. A szülők réme a vörheny, mely anyai bajt és gondot okozott már, teljesen szűnőfélben van. A statisztika szerint negyvennyolc beteg van, akik közül huszonkilenc a pancsevói kerületben fekszik. A vörheny miatt nincs mitől tartani, mert a betegség enyhe lefolyású és az elhalálozási százalék aránylag kicsi.

Plosicról (délbánsági község) tegnap telefonon jelentette a községi orvos, hogy a községben fellépett a feketehimlő. Az orvos azt is közölte, hogy eddig hét esetet állapított meg. Dr. Kovacevity Dusan, a bánsági egészségügyi hivatal vezetője, a telefonértesítésre azonnal a helyszínre utazott, hogy meggyőződjön a járvány méreteiről és rögtön intézkedjen az óvintézkedések irányában. Dr. Kovacevity szigorú rendszabályokat fog életbeléptetni s minden módon azon lesz, hogy a borzalmasan pusztító ragály továbbterjedését megakadályozza.

Hamburgtól Hamburgig a világ körül.

Három globetrotter Beeskereken.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, márc. 24.

Tegnap reggel három sportruhás fiatalember tunt fel Beeskerek utcáin. Hajadonfővel voltak és egyforma, barna bársonyból varrt turista ruhát, rövidre szabott nadrággal, felhajtott vastag harisnyát és erős, vasszőges turistacipőt viseltek. Arcuk a jellegzetes germán vonások, még a gyenge emberismerő előtt is az első pillanatra elárulják, hogy a német nemzet fiai.

Messziről jöttek és messzi utra vállalkoztak. Ma itt vannak a Bácság székhelyén, egy hét múlva buszút mondanak az SHS királyságnak, emlékekkel, tapasztalatokkal gazdagodva. Tíz nap múlva már Szófia nyüzsgő életét figyelik, vagy a rózsza ültetvényes munkáját tanulmányozzák és husz nap múlva a csodás kelet európai keverékű fővá-

rosában, Konstantinápolyban hajták álomra fejüket. Azután a keletnek lesznek odaszakadt vándorai. Perzsia, Afganisztán, India, Sumatra idegen földje és népe látja majd vendégül a német nemzet messziről jött fiait, akik tanulni, akik látni jöttek. Inneu Kinába, Japánba, majd át a tengeren Amerikába visz az útjuk, hogy két év múlva örömkönnnyekkel a szemükben csókolhassák meg a hazai rögtöt.

Ez a programjuk, melynek megvalósulása még a sejtelmekkel telt jövő titka. Így mondta el ezt az utirányt a három német diák: Piel Emil, Hesse Rudolf és Jordán Paul aus Norddeutschland. Az első schleswigi, a másik kettő hamburgi. Hamburgból indultak el ez év január 30-ikán és Németországon, Ausztrián, Magyarországon át jöttek Jugoszláviába. Dzsomboljon egy kis kellemetlenség érte őket, amit nagyon fájlnak. Egyébként nagyon meglegedettek az eddigi bánásmóddal. Ausztriában is, Magyarországon is meleg szeretettel fogadták őket. Remélik, hogy az SHS államból is sok kellemes emlékekkel gazdagodva távoznak.

Folyammérnökség V. Becskerek.

446/923. szám.

515

Füeladás.

A velikibecskereki folyammérnökség nyilvános árverésen, mely a helyszínen fog megtartatni, bérbe adja a töltéseken lévő fűvet a következő sorrendben:

Április 4-én 8 órakor Ujvártól a srpskiitebeji hidig 89.5 km.

Április 5-én reggel 8 órakor a srpskiitebeji hidtől Bega Sveti Djuradjig.

Április 6-án Bega Sveti Djuradjtól a kleki zsilipig, 46 km.

Április 7-én reggel 8 órakor a muzsljai komponál a 25.5—28.5 km. szakaszon.

A feltételek és esetleges felvilágosítások a velikibecskereki Hidrotechnicski Odeljaknál és a Béga-esatorna külső személyzeténél kaphatók.

Veliki Becskerek, 1928 márc. 19.

Osztályfőnök helyett:

D. Nikolajevity, mérnök.

Két éves fiugyermek mellé kerestetik egy lehetőleg németül tudó jobb

leány, aki esetleges teendőket is elvégezne.

Cím a „Torontál” kiadóhivatalában.

Porcellán-, üveg- és lámpa-
árak, szervizek, tükrök a

legjuttányosabban beszerezhetők

Bogdan Drobac

üveg-, porcellán- és lámpaárkereskedésében Veliki Becskerek, Zsitni trg (Buzatér) 8. szám

516

Képkerevezést a legolcsóbb árban vállalok.

Égész Vojvodinában tudják,

hogy a legjobb és legtartósabb, a legujabb francia divat szerinti saját készítésű raktáron levő férfi-, női- és gyermekcipőket mindenféle színben és a legdivatosabb formában, valamint francia-, lakk-, antilop-, selyemcipőket, szandál-, házi- és strapacipőket stb. a **husvéti ünnepek** alkalmával kivételesen nagyon olcsón szerezhetni be **Wilhelm Ferenc cipőárúzetében**

Szakmámba vágó összes cikkeket eredeti forrásból szereztem be és legnagyobb részét saját műhelyemben készítek, miért is módomban áll áruimat a legolcsóbb napiáron a t. közönség rendelkezésére bocsájtani.

Mérték utáni rendelések a legujabb divat szerinti és a legszebb kivitelben eszközöltetnek.

Ugyanott a vaskereskedésből visszamaradt üzleli állványok is jutányos áron eladó!

Vérnarancs

carbíd, Becsini Portlandcement, darabos mész

és minden más fűszer, festék és építési cikk kapható

Özv. Guttmann Jakabné és Fiai cégnél Vel. Becskerek.

Telefon 96.

Telefon 96.

Elsőrangú legjobb gyártmányu

varrógépek, kerékpárok, külső- és belsőgummik,

alkatrészek, zseblámpák, öngyújtók, elemek kaphatók legolcsóbban

Francuszky Lyubomir üzletében

Obala Princeze Jelene (Gizella-parti) 7., a hajóállomással szemben. — 520

Ugyanott mindennemű javítások olcsón és pontosan eszközöltetnek!

A Jugoslavenska „Nafta” D. D. Zagreb

vojvodinai vezérképviselcte:

Bácskai Mezőgazdák Szövetkezete
SOMBOR.

Ajánl:

GÉPOLAJÁT
HENGEROLAJÁT
BENZINT
PETRÓLEUMOT
TAVOTTKENŐCSÖT

Árai versenyen kívül állanak.

Kérjen ajánlatot!

Eladó

üzemnagyobbítás végett

két drb Boulter-gőzkazán, mindegyik 20 m. tüzfelülettel 4 légkörnyomással, az összes durva és finom armaturával.

Egy drb gőzgép üzemben látható, 60 lóerős lendítőkerékkel és tárcsával.

1 drb használt állapotban teljesen komplett új szeszfinomító-készülék 150 l. óránkénti teljesítőképességgel, németországi gyártmány acéllemezű, condensator defleg-motorral.

Egy darab Siemens Schukert-generator 430—500 Amper teljesítménnyel, alig használva

J. F. Schetecka, Beograd.

Ki cserélné el

3—4 szobás lakását 2 szobából s összes mellékhelyiségekből álló lakással? Ajánlatokat kérek a Torontál kiadóhivatalába

Eladó pianinó

Petrov-márka, csaknem új állapotban, ugyanott egy „Ideal” látható írásu írógép, továbbá egy „Goerz” doppanastigm. Syntor 10x15 fényképezőgép jutányos áron. — 512 — Tudakozódni S ovencska (Nádor) u. 1. sz. fűszerüzletben

Száz hold

legeltetésre avagy kaszálónak alkalmas legelő, amelyen 2 kut is van, kedvező feltételek mellett bérbeadó Ugyanott kapható egy félvagon burgonya. Közlebbi felvilágosítást ad Milan Nedeljkov kereskedő Szerb-ltében.

Szatócsüzetli berendezés:

állványok, mázsák stb. eladó!

Ferenca Deaka utca 9. szám. 506

Szemfedeleket, koporsódizseket, tapétákat és mindenemű temetkezési cikket gyári áron ajánl 201

„PAX”

temetkezési cikkek nagykereskedése NOVI ŠAD Zrinji Petra u. 20, az udvarban

Üzlethelyiség iparosnak kiadó

Jégl Péter 490

fűszerkereskedőnél

Brigadira Risztiya (Aradáci) utca.

Valódi szegedi paprika

kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os plombirozott zsákokban 299

Vesica Emilnél Subotican, Stosova u. 3.

Allandóan nagy mennyiség raktáron.

J. GRÜN WALD

KAVICSVÁLLALATA,
BELACKVA.

Szállit beton, cement és 417 aszfaltmunkálatokhoz

folyamhomok és kavicsot

a legjobb szemesekben, továbbá rostált kavicsot és homokkavicsot, mint a legkitünőbb anyagot utépítésre és karbantartásra, valamint mint különösen alkalmas anyagot cementéruk előállítására.

Nagy husvéti vásár!

Herzfeld Vilmos cipőáruüzletében

Aleksandrova (Fő) utca.

„TURUL”

„DELKA”

Nagy választék „Turul“- és „Delka“-árakban, divatos színes gyermekcipőkben, a legújabb női lakk-, antilop- és színes bőrcipőkben, valamint olcsó és jóminőségű női strapacipőkben. A legdivatosabb férfi- és fiucipők, szandálok, színes vászoncipők, eberlasztin- és házicipők minden színben, szokol- és tornacipők, munkás- és strapacipők igen jutányos áron.

Maradék nőcipők mélyen leszállított áron kaphatók!

491

Üzletfeladás miatt 468
 sirkő-raktáramat
 jutányos áron eladom. SZÜTS
 GYULA Debeljacsa (Banat)

Betegség miatt egy 518
vendéglő eladó.
 Gyura Jaksitya u. 1. szám.

Kertész-táblaüveg
 (Gärtnerglass)
 és vendéglő-edények,
 Ia minőségű áru, a legolcsóbb
 árakon 42
 Ivanitza Ferdinánd Károly
 üveg-, porcellán-, tükör- és lámpa-
 kereskedésében
 Veliki Beeskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Figyelem! Figyelem!

Tisztelettel értesitem a t. vevőközöniséget, hogy sikerült külföldről nagyobb mennyiségű **bicikligummit és biciklialkatrészeket** beszerezni, melyeket a legjutányosabb áron árusítok ki. Minden e szakmába vágó javításokat gyorsan, pontosan és olcsón eszközölök. Tekintse meg — vételkenyszer nélkül dusan felszerelt raktáramat!

Vacuum-Mobiloi minden mennyiségben raktáron!
BERBERSZKY MITA mechanikai műszaki üzlete
 Vel. Beeskerek, Kralja Petra trg (Pénzügyi palota).

Uj kerékpárokat, gummit és kerékpáralkatrészeket, valamint **varrógépeket** legolcsóbban vásárolhat
Grünfeld Árminnál Veliki Beeskerek.
 (a nagyhid mellett) — 39

Egy sikszítás teljes malomberendezés eladó akár egészben vagy külön-külön egy-egy része is. Azonnal átvehető. 514
 Varqa Mihály és Társa és Dér Mihály és Társánál Csantaviren.

Bármilyen **kartondobozt** legszebben és legolcsóbban készít a **Vojvodinai Dobozipar Subotica,** Sudarevičeva utca 84. sz. 402

Alkalmi vétel, mely soha többé nem kínálik.
 Eladok Délvidéki Cukoripar R-T. (Veliki Beeskerek) részvényeket, ezenkívül bankrészvényeket. — Pénzt legkedvezőbb kamatozás mellett helyezek el prima helyeken. — 493
 Agentur Kóreck Velika Kikinda, Wilson u.

Értesitem a nagyérdemű közöniséget, hogy raktáron tartok saját műhelyemben jó minőségű szövethől készült **ferfiöltönyöket** jutányos árért. Megrendeléseket pontosan, a legújabb divat szerint készítek mérték után. A n. é közöniség szíves pártfogását kérem: **KOCSIS E.** férfi-szabó, nagyhid mellett, Ambrózi-házban

Bor nagyban a legolcsóbb árban (utcan át literenként 6 dinár) kapható 435
Todorov György vendéglősné, Sava Tekelja (Tököl) u.
 Minden szombat este hálapaprikasvacsora. (Tamburazene).

Eladó egy csinos lakóház mely áll 4 szoba, 1 konyha, 3 élőkamra, tüvegcsolyósó, mosókonyha, istálló, kotárka, raktárral és szép szőlő- és konyhakerttel. Vétel esetén azonnal beköltözhető. — Bővebbet e lap kiadóhivatalában, 481

Komplett **bognárszerszám** és feldolgozatlan anyag eladó **Sándor Velja** lakatosnál, Pašičeva u. 35. szám.

Eladó lakóház kényelmes lakással, mellékhelyiségek, száraz pince, 1600 m² telken a belvárosban. 511 Felvilágosítás **Slovenacska (Hádor) u. 1. sz. fűszerüzletben**

„ZORKA”
Első Jugoszláviai Vegyipar Rt. Subotica.
 ÁLLOMÁS: SUBOTICA—FABRIKA.
 TELEFON 3—18.

GYÁRT:
 békebeli minőségben, azonnali szállításra a legolcsóbb árak mellett **mütrágyát, kénsavat, accumulátorsavat, rézgálicot, vasgálicot, glaubersót, kálisót és egyéb vegyszereket.**

31

VLAJNIC és TODOROVIC

fűszer- és csemegekereskedése Veliki Becskerek,
Kralja Petra trg 4. sz. Telefonszám 194.

Husvéti nagy vásár!

Tisztelettel értesítjük úgy a helybeli, mint vidéki nagybebecsült t. vevőinket, hogy üzletünket a husvéti ünnepek alkalmából dusan beraktároztuk a legjobb árukkal, többnyire redukált árákkal.

Kérjük áruinkat üzletünkben vásárlási kényszer nélkül megtekinteni!

Különösen nagy választék

fűszerárúkbán, u. m.: kávé, rizs, dió, mogyoró, mandula, mazsola, aszaltszilva, füge, datolya, különféle gyümölcsiz, marmaládé és befőttek, csokoládék, kakao, Lipton- és Pekarek-féle tea, Ceylon- és orosztea, rózsá- és akadémia, szardella és különféle halak, ajdami és valódi francia Rochford- és trapista-sajt, legfinomabb ételolaj, Herz-féle szalami, kitűnő vörös- és fehérpalackborok, champagner, asványvizek, Bartolovic féle szilvórium, fehér és sárga szerbiai szilvórium, cognac, rum és mindenféle likőrök stb-ben.

Állandóan friss prégál sonka és olasz mertadella!
Vérpiros narancsok és husvéti cukorkák a legolcsóbb árban!
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöztetnek.

466

Malomtulajdonosok figyelmébe!

Nem szükséges már külföldre utaznia, ha malmát ujonnan kívánja berendezni, vagy valamely malomberendezési tárgyra van szüksége, mert a

„GLOBUS“

malomépitő vállalat

Veliki Becskerek,

Telefon 53

Krunska u. II.

Postafiók 54

mindezt azonnal szállítja!

Vállal teljes felelősség mellett új malmok építését és meglévők rekonstrukcióját.

Állandóan raktáron a legjobb német és svájci gyártmányú malomgépek és mindennemű malomszükségleti cikkek.

Kivánatra mérnököt küld, árajánlatot szolgál.

397

Cséplőszén

alkalmas cséplőgarnitúrákhoz. —

Kapható: Prometni zavod za ugali prometni d. d. filijala Novi Sad, Dunavska ul. 2. 462

Ebéd-vacsora 15 dinár

kenyérrel együtt 390

ha a Huszár-féle „Kotárka“-vendéglő és étteremben egy hétre előfizet.

Cseda Doroslovac i Sin

Veliki Becskerek, Kralja Petra trg. (Pénzügyi Palota,)

Husvéti nagy vásár!

A husvéti ünnepek alkalmából dusan beraktároztuk üzletünket a legjobb árukkal.

Különösen nagy választék: Heller-féle és különféle csokoládékban, desszert-cukorkákban, kitűnő dalmát fehér- és vörösborkban, szerémségi és különféle vršaci palackborokban, pezsgő, asványvizek, szerbiai szilvórium, cognac, rum és mindenféle likőrökben, valamint déligyümölcs és fűszerárú a legolcsóbb árban.

Nagy választék husvéti cukorkákban és vérpiros narancsban!
Pontos és gyors kiszolgálás! 478

Prémfestő

(Pelz'ärber)

kerestetik

elsőrangú fizetéssel, állandó munkára Csak írásbeli ajánlatok intézendők „Prémfestő“ jelige alatt

Aksentijević és Fixmann

hirlapterjesztő és hirdetővállalat
Beograd, Skopljanska 18.
Postafiók 176. Telefon 22-22.

Nagy és dusan felszerelt raktar

rövidáru-cikkekben a

„Kék csillag“-nál.

Megérkezett nagyobb mennyiségű áru: különféle selymek és selyemkendőkben, legmodernebb női és férfiszövetekben. Nagy választék eredeti francia gyapjudelésekben és gyönyörű török kretonokban, bluzok és hálókostümökben, ágy- és asztalterítőkben, nőibluz és kosztümöknek való **barsonyban**. Különösen dusan választék gyermekszövetekben m-ként 40—48 D. Továbbá ajánlunk saját készítésű legfinomabb zefir férfifingeket és alsónadrágokat 165 D.

Saját készítésű férfifingek üzletünkben megtekinthetők!

Zsivojin Terzin i Sinovi

rőfös-, rövid- és pamutárúkereskedése 474

Veliki Becskerek, Aleksandrova ul. (Boutca).